

ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΔΥΤΙΚΑ ΓΙΑ ΟΡΕΙΝΗ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑ

ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ 6

1) Δορβιτσιά

2) Πλάτανος

3) Πέρκος

4) Περίστα

5) Αράχοβα

6) Ιερά Μονή Παναγίας Αμπελακιώτισσας

Απ'τα 6 σημεία ενδιαφέροντος, 5 είναι οικισμοί ενώ 1 μνημείο (6) Ιερά Μονή Αμπελακιώτισσας)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ

Είδος: Οδική

Απόσταση: 83 km

Χρόνος διάσχισης: 3 ώρες

Η τέταρτη πολιτιστική διαδρομή συνδέεται επίσης με την παραποτάμια πολιτιστική διαδρομή του Ευήνου ποταμού αλλά εκτρέπεται προς την ορεινή περιοχή της Ναυπακτίας. Αυτή η πολιτιστική διαδρομή δίνει έμφαση στους παραδοσιακούς οικισμούς στην ορεινή περιοχή. Απευθύνεται κυρίως στον χειμερινό τουρισμό, ιδιαίτερα σε όσους τουρίστες προτιμούν έναν λιγότερο πολυσύχναστο παραδοσιακό προορισμό. Τα καταλύματα είναι μάλλον περιορισμένα, με πολύ λίγα μικρά ξενοδοχεία. Ωστόσο, η Airbnb είναι ολοένα και περισσότερο διαθέσιμη σε αυτούς τους παραδοσιακούς οικισμούς, υποστηρίζοντας την εισροή επισκεπτών. Εναλλακτικά, αυτοί οι παραδοσιακοί οικισμοί είναι προσβάσιμοι είτε από το Αγρίνιο είτε από τη Ναύπακτο, που και οι δύο προσφέρουν επαρκείς εγκαταστάσεις διαμονής όλο το χρόνο.

ΟΙΚΙΣΜΟΙ 5

1) Δορβιτσιά

Παραδοσιακός οικισμός

Η Δορβιτσιά βρίσκεται Β - ΒΔ της Ναυπάκτου σε απόσταση 35,5 χλμ] στο δρόμο που ενώνει τη Στράνωμα με το Σίμο και τη Ποκίστα. Είναι κτισμένη στους βόρειους πρόποδες του όρους Μηλιός που είναι προέκταση του Καρδαρά, ανάμεσα στους κατάφυτους λόφους Αϊ-Λιάς και Ντουρούτη. Στα βόρεια του χωριού περνάει ο χείμαρρος Κότσαλος ενώ ανατολικά και δυτικά δύο άλλοι χείμαρροι ο Κώτσαρης και ο Ποκιστιανός αντίστοιχα καταλήγουν σε αυτόν. Αξιοθέατα στο χωριό είναι ο πετρόκτιστος ναός της Αγίας Παρασκευής του 1922, η πλατεία με το μνημείο πεσόντων και το Ηρώο του '21, το "Άλσος Θανάση Κουφογιάννη", το πνευματικό κέντρο του Συλλόγου Δορβιτσιωτών. Έξω από το χωριό, δυτικά προς τη Στράνωμα, στη τοποθεσία "Γερακάρη", υπάρχει το ερειπωμένο παλαιό μοναστήρι της Παναγίας της Γερακαριώτισσας, όπου γίνεται ετήσιο πανηγύρι τη Δευτέρα του Πάσχα. Στην ίδια κατεύθυνση είναι και η "Πλατανόβρυση", όπου υπάρχει πέτρινο δημοτικό περίπτερο και υπαίθριο θεατράκι.

2) Πλάτανος

Παραδοσιακός οικισμός

Ο Πλάτανος ήταν έδρα του καποδιστριακού Δήμου Πλατάνου, με πληθυσμό 324 ατόμων (απογραφή 2001). Σύμφωνα με το σχέδιο Καλλικράτης, μαζί με τον Κάτω Πλάτανο αποτελούν τη δημοτική ενότητα Πλατάνου που υπάγεται στο Δήμο Ναυπακτίας και σύμφωνα με την απογραφή 2011 έχει πληθυσμό 207 κατοίκους. Πήρε τ' όνομά του από ένα τεράστιο πλατάνι που υπήρχε στη θέση Μεγάλη Βρύση. Κάτω από ένα πυκνοφυτεμένο από έλατα, γαύρα, μηλιούς, κρانيές και κέδρα δάσος σε υψόμετρο 875 μέτρα, ο Πλάτανος ατενίζει το όρος «Ξεροβούνι», ύψους 1.575 μέτρων, του οποίου οι πλαγιές καλύπτονται από θαμνώδεις πρίνους και κέδρους και από λίγα έλατα. Αιτία της πρώτης κατοίκησης του Πλατάνου, που εικάζεται ότι έγινε το 17ο αιώνα, φαίνεται ότι ήταν το δύσβατο της περιοχής που πρόσφερε ασφάλεια απ' τις με πολεμικές συγκρούσεις, Τούρκων, Ενετών και αρματολών, καθώς και τις επιδρομές ληστών και πειρατών που έπλητταν την ευρύτερη περιοχή. Οι κάτοικοι του Πλατάνου του περασμένου αιώνα εξασκούσαν πολλά επαγγέλματα. Παράλληλα, το πνευματικό επίπεδο του Πλατάνου ήταν υψηλό. Στην ευρύτερη περιοχή ήταν γνωστό ως το «χωριό των γραμμάτων» με καθηγητές, γιατρούς κ.λ.π. Στην πλειοψηφία τους, όμως, οι κάτοικοι ήταν γεωργοί και κτηνοτρόφοι. Επίσης στον Πλάτανο άνθισε η αμπελοκαλλιέργεια, η εκτροφή μεταξοσκώληκα και η μελισσοκομία. Σήμερα ο ενεργός πληθυσμός του Πλατάνου αποτελείται κυρίως από δημόσιους υπαλλήλους, ελεύθερους επαγγελματίες και ελάχιστους γεωργούς και κτηνοτρόφους. Το χωριό είναι πυκνοκτισμένο και γεμάτο από λιθόστρωτα σοκάκια.

3) Πέρκος

Παραδοσιακός οικισμός

Το χωριό βρίσκεται στην ευρύτερη περιοχή της τεχνητής λίμνης Ευήνου, σε περιοχή νοτιοδυτικά της, όντας αμφιθεατρικά χτισμένο στις βορειοανατολικές δασωμένες υπώρειες του όρους Ψωριάρης σε υψόμετρο περίπου 690 έως 770 μέτρων. Το χωριό έχει πανοραμική θέα προς την περιοχή του γειτονικού χωριού Περίστα η οποία βρίσκεται στις πλαγιές του Ξεροβουνίου ενώ ανάμεσα στα δύο χωριά σχηματίζεται σκιερή ρεματιά που σχηματίζει ο Κάκαβος, μικρός ξεροπόταμος της περιοχής που εκβάλλει στον Εύηνο[6]. Εγγύς του χωριού βρίσκονται, πέρα από το Θέρμο που αποτελεί το διοικητικό κέντρο της περιοχής και την αντικριστά γειτονική Περίστα, τα χωριά Αχλαδόκαστρο, Διασελλάκι, Κόνισκα, όπως επίσης ο Πλάτανος και Κάτω Πλάτανος (πρώην Βονώρτα) Ναυπακτίας. Η περιοχή του χωριού εξυπηρετείται από το ορεινό οδικό δίκτυο χωματόδρομων της περιοχής. Το χωριό απέχει από το Αγρίνιο 57 χλμ., από το Θέρμο 27,5 χλμ., από το Καρπενήσι 79 χλμ. ενώ η Ναύπακτος απέχει οδικώς μέσω Θέρμου 70 χλμ. Το χωριό χωρίζεται σε τρεις γειτονίες: τον Επάνω Μαχαλά, τον Κάτω Μαχαλά και το Κέντρο, ονομασίες οι οποίες προήλθαν από τις ομώνυμες βρύσες που υδεύουν το χωριό μαζί με άλλες τέσσερις που υπάρχουν. Στο χωριό υπάρχει αγροτικό ιατρείο, ξενώνας, παντοπωλείο, ο ενοριακός ναός είναι αφιερωμένος στον Άγιο Νικόλαο ενώ στην περιφέρεια του χωριού υπάρχουν και τέσσερα ξωκλήσια.

4) Περίστα

Παραδοσιακός οικισμός

Η Περίστα είναι ένα όμορφο χωριό, χτισμένο αμφιθεατρικά στις πλαγιές του Ξεροβουνίου, σε υψόμετρο 900 μέτρων. Ανήκει στο Δήμο Ναυπακτίας και βρίσκεται βορειοδυτικά της Ναυπάκτου, στα σύνορα με την Ευρυτανία. Κατά την απογραφή του 2011 αριθμούσε 122 κατοίκους. Κοντά στην Περίστα βρέθηκαν τάφοι, αντικείμενα και νομίσματα που συνηγορούν για την ύπαρξη αρχαίου οικισμού. Για την ονομασία του χωριού υπάρχουν δύο εκδοχές: είτε ότι προέρχεται από τη λέξη περίστασις λόγω πιθανής υπάρξεως ναού της θεάς Περιστάσεως είτε ότι προέρχεται από σλάβικη λέξη. Η Περίστα έχει τέσσερις «συνοικίες» ή μαχαλάδες. Στην κεντρική πλατεία του χωριού βρίσκεται ένας αιωνόβιος πλάτανος. Πάνω από την πλατεία είναι κτισμένος ο Ιερός ναός του Αγίου Αθανασίου, ο οποίος έχει ένα ωραίο τέμπλο αρχαίας τέχνης με τα αλφαβητικά γράμματα Α.Ψ.Μ.Η. και με την επιγραφή “ΤΟ ΠΑΡ’ΟΝ ΦΑΙΔΡΟΝ ΚΤΙΣΜΑ ΕΓΕΝΕΤΟ ΔΙΑ ΧΕΙΡΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ εν έτει 1749”. Επίσης έχει εικόνες από το 1772 σε καλή κατάσταση, όπως και δύο αρχαία Ιερά Ευαγγέλια με την ίδια χρονολογία. Στο χωριό γίνονται δύο μεγάλα πανηγύρια. Το ένα στη γιορτή του προφήτη Ηλία στις 20 Ιουλίου και το άλλο στη γιορτή της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος στις 6 Αυγούστου.

5) Αράχοβα

Παραδοσιακός οικισμός

Η Αράχοβα βρίσκεται προς τα βορειοανατολικά όρια με την Περιφερειακή Ενότητα Ευρυτανίας και βόρεια της τεχνητής λίμνης Ευήνου, σε απόσταση 81 χλμ. Β. από τη Ναύπακτο, 52 χλμ. Ν. από το Καρπενήσι και 60 χλμ. ΒΑ. από το Θέρμο. Το χωριό είναι κτισμένο στις νοτιοδυτικές πλαγιές του βουνού Κοκκινιά με θέα την τεχνητή λίμνη και τα στενά του Ευήνου (Φίδαρη) ποταμού, συνορεύοντας δυτικά με το Νεοχώρι και ανατολικά με την Κλεπά. Έχει παραδοσιακή αρχιτεκτονική με πέτρινη πλακόστρωτη πλατεία, λιθόχτιστα σπίτια και τη γύρω περιοχή με πλούσια δασική βλάστηση (Καστανόλογγος), πολλές βρύσες και ρεματιές με πλατάνια, κερασιές, καρυδιές, πέτρινα αλώνια.

ΣΗΜΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ 1

1) Ιερά Μονή Παναγίας Αμπελακιώτισσας

Μονή

Στο λόφο της Ρόμβης, σε υψόμετρο 850 μ. Βρίσκεται το ιστορικό μοναστήρι της Παναγίας της Αμπελακιώτισσας. Είναι κατά κοινή ομολογία η «Ιερά Κιβώτος» της Ναυπακτίας γιατί φυλάσσει κειμήλια μεγάλης θρησκευτικής και καλλιτεχνικής αξίας.